

POLIISI
POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU

SUOMI-UKRAINA KIELIOPAS

POLIISIN LIIKENNETEHTÄVILLE

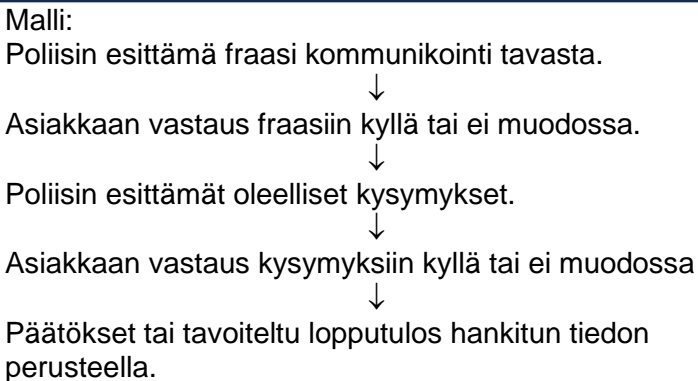

***Tarkoitettu tulostettavaksi
vihkomuodossa/booklet***

Alexi Koski ja Otso Laakso
Poliisiammattikorkeakoulu
3.9.2023

JOHDANTO

Tämä kieliopas on suunnattu poliisin liikennetehtäville, jossa asiakkaana toimii ukrainankielinen henkilö. Kieliopas on koottu tekemään kohtaamisesta ja kommunikoinnista yksinkertaista. Kieliopas pohjautuu malliin, jossa esitetään yksinkertainen fraasi poliisilta asiakkaalle, jonka myötä asiakas vastaa esitettyihin kysymyksiin kyllä tai ei vastauksin. Tällä pohjalla perusmuotoisten kysymysten ja asioiden selittäminen helpottuu, kun keskustelussa vastaukset ovat ymmärrettäviä.

Kielioppaassa on fraasi tai sana esitelty ensin suomeksi, sitten ukrainaksi ja lopuksi asia on translitteroitu eli käännetty lausuttavaan muotoon.

***Kieliopas on tuotettu osana opinnäytetyötä:
"Ukrainalaisten kohtaaminen poliisityössä:
Työkaluna Suomi-Ukraina kieliopas
liikennetehtäville". (Aleksi Koski & Otso Laakso,
poliisiammattikorkeakoulu 9/2023)***

Sisällysluettelo

1. <i>Yleisfraasi ja vastaukset</i>	4
2. <i>Yhteisen kielen löytäminen</i>	5
3. <i>Tervehdykset ja kohtaaminen</i>	6
<i>Esittäytyminen</i>	6
<i>Henkilönosoitustavat</i>	7
4. <i>Valmiita pyyntöjä virantoimituksen helpottamiseksi</i>	7
5. <i>Oikeudet ja velvollisuudet</i>	10
6. <i>Tieliikenteen tilanteet</i>	11
<i>Tieliikenteen turvallisuus</i>	11
<i>Pysäytyksen syy</i>	13
<i>Kolaritilanne</i>	14
<i>Loukkaantunut henkilö</i>	16
<i>Rattijuopumus asiat</i>	18
<i>Kiinniottotilanne</i>	20

Yleisfraasi ja vastaukset

Yleisfraasi:

Suomeksi

Esitän teille seuraavaksi kysymyksiä, joihin toivon kyllä tai ei vastauksia, jotta ymmärtäisin keskusteluumme, kiitos. Oletteko ymmärtäneet?

Ukrainaksi

Далі я поставлю вам кілька запитань, на які відповіді будуть “так” або “ні”, щоб зрозуміти нашу розмову, дякую! Ви зрозуміли?

Translitterointi

[Dali ja postavlju vam kiljka zapytanj, na yaki vidpovidi budutj “tak” abo “ni”, ššob zrozumity našu rozmovu, djakuyu! Vy zrozumily?]

Suomeksi	Ukrainaksi	Translitterointi
Kyllä	Так	Tak
Ei	Ні	Ni
En tiedä	Не знаю	Ne znaju
En ymmärrä	Не розумію	Ne rozumiju
Kiitos	Дякую	Djakuyu

Yhteisen kielen löytäminen

Puhuttko:	Ви говорите:	Vy hovoryte:
suomea	фінською	finsjkoju
englantia	англійською	anhlijsjkoju
venäjää	російською	rosijsjkoju
ruotsia	шведською	švedsjkoju
ukrainaa	українською	ukrajinsjkoju

Käytämme google kääntäjä palvelua ymmärtääksemme toisiamme.	Ми використаємо гугл-перекладач, щоб розуміти один одного.	My vykorystajemo huhl-perekladatš, štšob rozumity odyn odnoho.
Käytän kieliopasta kommunikointiin.	Я використаю посібник, щоб спілкуватись.	Ja vykorystaju posibnyk, štšob spilkuvatysj.
Onko teillä ystävää, joka puhuisi englantia tai suomea?	У вас є друг, який розмовляє англійською або фінською?	U vas je druh, jaky rozmovljaje anhlijsjkoju abo finsjkoju?
Tilaamme tulkinpalveluita seuraavaksi.	Далі ми замовимо послуги перекладача.	Dali my zamovymo posluhy perekladatša.

Tervehdykset ja kohtaaminen

Hyvää huomenta	Доброго ранку	Dobroho ranku
Hyvää päivää	Добрый день	Dobry denj
Hyvää iltaa	Добрый вечер	Dobry vetšir
Näkemiin	До побачення	Do pobatšennja

Esittäytyminen

Olen vanhempi konstaapeli	Я старший офіцер	Ja staršy ofitser
Olen vanhempi rikoskonstaapeli	Я старший офіцер-детектив	Ja staršy ofitser-detektyv
Olen nuorempi konstaapeli	Я молодший офіцер	Ja molodšy ofitser
Olen ylikonstaapeli	Я старший сержант	Ja staršy seržant
Olen komisario	Я інспектор	Ja inspektor
Olen ylikomisario	Я головний інспектор	Ja holovny inspektor

Henkilönoositustavat

Minä	Я	Ja
Hän	Він (Miespuolinen) / Вона (Naispuolinen)	Vin/Vona
Te	Ви	Vy
Kuka	Хто?	H'to
Kenen	Чий?	Tšyj

Valmiita pyyntöjä virantoimituksen helpottamiseksi

Oletteko Ukrainasta?	Ви з України?	Vy z Ukrajiny?
Voisitteko te antaa minulle ajokortin?	Чи можете ви дати мені водійські права?	Tšy možete vy daty meni vodijski prava?
Tässä on ajokorttinne.	Ось ваше водійське посвідчення.	Osj vaše vodijske posvidšennja.
Voisitteko te antaa minulle henkilötodistuksen?	Чи можете ви дати мені посвідчення особи?	Tšy možete vy daty meni posvidšennja osoby?

Onko teillä muita asiakirjoja, jotka todistavat henkilöllisyytenne?	Чи є у вас інші документи, які підтверджують вашу особу?	Tšy je u vas inši dokumenty, jaki pidtverdžujutj vašu osobu?
Onko tämä teidän ajoneuvonne?	Це ваш автомобіль?	Tse vaš avtomobilj?
Mikä teidän nimenne on?	Як вас звати?	Jak vas zvaty?
Voisitko toistaa?	Могли б ви повторити?	Mohly b vy povtoryty
Voitteko puhua hitaammin?	Можете говорити повільніше?	Možete hovoryty poviljniše?
Odottakaa hetki, selvitämme asiaa.	Почекайте, ми з'ясуємо.	Potšekaite, my z'jasujemo.
Odottakaa ystävällisesti.	Будь ласка, зачекайте!	Budj laska, zatšekaite!
Voisitko te antaa minulle autonavaimet?	Чи можете ви дати мені ключі від автомобіля?	Tšy možete vy daty meni kljutši vid avtomobilja?
Seuratkaa minua! / tulkaa mukanani!	Йдіть за мною!	Jditj za mnoju!

Voitteko kirjata paperille syntymäaikanne, nimenne ja henkilötunnukseen tai henkilötodistuksen tunnusnumeron. Kirjatkaa myös puhelinnumeronne?

Чи можете ви написати вашу дату народження, ім'я та номер соціального страхування або ваш ідентифікаційний номер. Також вкажіть ваш номер телефону?

[Tšy možete vy napysaty vašu datu narodžennja, im'ja ta nomer sotsialjnoho strah'uvannja abo vaš identyfikatsijny nomer. Takož vkažitj vaš nomer telefonu?]

Täällä ei saa oleskella, voisitteko siirtyä kauemmaksi?

Тут заборонено залишатись, чи не могли би ви від'їхати далі/виїхати?

[Tut zaboroneno zalyšatysj, tšy ne mohly by vy vid'jih'aty dali?]

Oikeudet ja velvollisuudet

Teidän asemanne asiassa on:	Ваше положення в цьому питанні наступне:	Vaše položennja v tsjomu pytanni nastupne:
rikoksesta epäilty	підозрюваний у злочині	pidozrjuvany u zlotšyni
asianomistaja	потерпілий	poterpilyj
todistaja	свідок	svidok

<p>Teillä on oikeus olla myötävaikuttamatta tutkittavaan rikokseen.</p> <p>У вас є право не сприяти розслідуваному злочину. (!)</p> <p>[U vas je pravo ne sprjaty rozsliduvanomu zlotšynu.]</p>
<p>Teillä on oikeus käyttää tulkkia, sekä omaa kielänne tutkittavassa asiassa.</p> <p>Ви маєте право використати перекладача.</p> <p>[Vy majete pravo vykorystaty perekladatša.]</p>
<p>Teillä on oikeus avustajaan.</p> <p>Ви маєте право на помічника.</p> <p>[Vy majete pravo na pomitšnyka.]</p>

Nyt suoritamme poliisin toimenpiteitä asian selvittämiseksi, teidän ei tarvitse kertoa meille halutessanne mitään, eikä avustaa meitä.

Зараз ми з'ясовуємо всі обставини, ви не повинні нам нічого говорити і не повинні допомагати.

[Zaraz my z'jasovujemo vsi obstavyny, vy ne povynni nam nitšoho hovoryty i ne povynni dopomahaty.]

Tieliikenteen tilanteet

Tieliikenteen turvallisuus

Ajakaa seuraavalle mahdolliselle pysähtymispaikalle.	Проїдьте до наступної можливої зупинки.	Projidyte do nastupnoji možlyvoji zupynky.
Te rikoitte liikennesääntöjä.	Ви порушили правила дорожнього руху.	Vy porušyly pravyla dorožnjoho ruh'u.
Te ajoitte ylinopeutta.	Ви перевищили швидкість.	Vy perevyštšyly švydkistj.
Onko loukkaantuneita?	Чи є травмовані?	Tšy je travmovani?

Olitteko onnettomuuden silminnäkijä?	Ви були свідком аварії?	Vy byly svidkom avariji?
Ajakaa:	Рухайтесь:	Ruh'aitesj:
Oikealle.	Праворуч.	Pravorutš.
Vasemmalle.	Ліворуч.	Livorutš.
Suoraan.	Прямо.	Prjamo.

Annamme sinulle suullisen huomautuksen tapahtumasta, sen myötä et joudu maksamaan asiassa sakkoa, mutta olet tietoinen tapahtuneesta, sekä siitä, ettei jatkossa näin saa tehdä.

Ми даємо вам усне попередження про інцидент, вам не доведеться платити штраф, але ви будете в курсі того, що сталося, і що ви не повинні робити цього у майбутньому.

[My dajemo vam usne poperedžennja pro intsydent, vam ne dovedetjsja platyty štraf, ale vy budete v kursi toho, štšo stalosj, i štšo vy ne povynni robyty tsjoho u maibutnjomu.]

Pysäytyksen syy

Pysäytimme teidät ylinopeuden takia.	Ми зупинили вас за перевищення швидкості.	My zupynyly vas za perevyštšennj a švydkosti.
Pysäytimme teidät tarkistaaksemme ajokelpoisuutenne .	Ми зупинили вас, щоб перевірити вашу здатність керувати автомобілем.	My zupynyly vas, štšob pereviryty vašu zdatnistj keruvatj avtomobilem.
Pysäytimme teidät tarkistaaksemme kaiken olevan kunnossa.	Ми зупинили вас, щоб перевірити чи все гаразд.	My zupynyly vas, štšob pereviryty tšy vse harazd.
Pysäytimme teidät, sillä ajonne oli poikkeavaa.	Ми зупинили вас, тому що ваше водіння було ненормальним .	My zupynyly vas, tomu štšo vaše vodinnja bulo nenormaljnym .
Pysäytimme teidät, sillä ette noudattaneet liikennemerkkiä.	Ми зупинили вас, тому що ви не дотримувались дорожніх знаків.	My zupynyly vas, tomu štšo vy ne dotrymuvalysj dorožnih' znakiv.

<p>Pysäytimme teidät tarkistaaksemme ajoneuvon tieliikennekelpoisuuden</p> <p>.</p>	<p>Ми зупинили вас для перевірки технічного стану автомобіля</p> <p>.</p>	<p>My zupynyly vas dlja perevirky teh'nitšnoh o stanu avtomobilja.</p>
--	---	--

Kolaritilanne

<p>Ajoitteko te ajoneuvoa?</p>	<p>Ви керували транспортним засобом?</p>	<p>Vy keruvaly transportnym zasobom?</p>
<p>Osoittaisitko suuntaa mistä tulit?</p>	<p>Ви можете вказати, звідки ви їхали?</p>	<p>Vy možete vkazaty, zvidky vy jih'aly?</p>
<p>Osoittaisitko suuntaa mistä toinen ajoneuvo tuli?</p>	<p>Ви можете вказати, звідки їхав інший транспортний засіб?</p>	<p>Vy možete vkazaty, zvidky jih'av inšy transportny zasib?</p>

Voisitteko te näyttää minulle ajoneuvon vauriot niin kirjaan tai valokuvaan ne?

Чи не могли б ви показати мені пошкодження транспортного засобу, щоб я їх задокументував або сфотографував?

[Tšy ne mohly b vy pokazaty meni poškodžennja transportnoho zasobu, ššob ja jih' zadokumentuvav abo sfotografuvav?]

Teidän täytyy ilmoittaa asiasta vakuutusyhtiölle, vahingot korvataan syyllisen osapuolen vakuutuksesta.

Ви повинні повідомити свою страхову компанію, збитки будуть покриті страхуванням винної сторони.

[Vy povynni povidomyty svoju strah'ovu kompaniju, zbytky budutj pokryti strah'uvannjam vynnoji storony.]

Loukkaantunut henkilö

Onko teillä kipuja?	Вам боляче?	Vam boljatše?
Onko muita sattunut?	Хтось ще постраждав?	H'tosj štše postraždav?
Ei ole hätää, yritä rauhoittua.	Нічого страшного, спробуйте заспокоїтись!	Nitšoho strašnoho, sprobuite zaspokojitys!
Ambulanssi on tulossa paikalle.	Швидка допомога їде.	Švydka dopomoha jide.
Pysykää hereillä!	Не засинайте!	Ne zasynaite!
Älä liiku !	Не рухайтесь!	Ne ruh'aitesj!
Älä nouse ylös!	Не вставайте!	Ne vstavaite!
Älä liikuta päätänne!	Не рухайте головою!	Ne ruh'aite holovoju!
Osoita kohtaa kehossasi, johon sattuu.	Покажіть частину тіла, яка болить.	Pokažitj tšastynu tila, jaka bolytj.
Pystyttekö te liikkumaan?	Ви можете рухатись?	Vy możete ruh'atysj?
Nousisitko ylös!	Привстаньте!	Pryvstanjte!
Istuisitko alas!	Присядьте!	Prysjadjte!
Menisitkö makuulle!	Приляжте!	Pryljažte!

Onko sinulla puutumisoireita, Tunnetko normaalisti, jos kosken?	Чи є вас симптоми оніміння, відчуваєте нормально, якщо я торкаюсь?	Tšy je vas symptomy oniminnja, vidtšuvajete normaljno, jakštšo ja torkajusj?
Pystyttekö puhumaan kunnolla?	Ви можете спокійно говорити?	Vy možete spokijno hovoryty?
Pystyttekö hengittämään normaalisti?	Ви можете нормально дихати?	Vy možete normaljno dyh'aty?
Pystyttekö tajuissanne?	Ви можете бути в свідомості?	Vy možete buty v svidomosti?
Onko teillä pahoinvointia?	Вам погано?	Vam pohano?
Onko teillä kylmä?	Вам холодно?	Vam h'olodno?
Onko teillä kuuma?	Вам спекотно?	Vam spekotno?
Onko sinulla lääkeaine allergioita?	Чи є у вас алергія на ліки?	Tšy je u vas alerhija na liky?
Sinulle annetaan nyt lääkettä.	Вам зараз дадуть ліки	Vam zaraz dadutj liky

Rattijuopumus asiat

Oletteko juoneet alkoholia ennen ajoon lähtöä?	Чи вживали ви алкоголь, перед ти як сісти за кермо?	Tšy vžyvaly vy alkoholj, pered ty jak sisty za kermo?
Oletteko käyttäneet huumausaineita ennen ajoon lähtöä?	Чи вживали ви наркотики, перед ти як сісти за кермо?	Tšy vžyvaly vy narkotyky, pered ty jak sisty za kermo?

Teemme nyt puhallustestin, puhalla pilliin tasaisesti niin kauan, kunnes sanon stop!

Тепер ми виконаємо тест, дуйте в свисток, поки я не скажу “стоп!”

[Teper my vykonajemo test, duite v svystok, poky ja ne skažu “stop!”]

Teemme teille huumausainepikatestin avaa suusi testiä varten.

Ми зробимо швидкий тест на наркотики, відрийте рот для тесту.

[My zrobymo švydky test na narkotyky, vidryjte rot dlja testu.]

Teitä epäillään rattijuopumuksesta.	Вас підозрюють у водінні в нетверезому стані.	Vas pidozrjutj u vodinni v netverezomu stani.
Teitä ei epäillä rattijuopumuksesta.	Вас не підозрюють у водінні в нетверезому стані.	Vas ne pidozrjutj u vodinni v netverezomu stani.

Olkaa hyvät ja astukaa ulos ja tulkaa kanssamme poliisiautoon.

Будь ласка, вийдіть і пройдіть з нами до поліцейської машини.

[Budj laska, vyjditj i proiditj z namy do politseisjkoji mašynu.]

Menemme poliisiasemalle suorittamaan tarkemman puhallustestin.

Ми їдемо до поліцейської дільниці, щоб провести більш точний тест на вживання алкоголю

[My jidemo do politseisjkoji diljnytsi, štšob provesty biljš totšny test na vžyvannja alkoholju]

Menemme sairaalaan suorittamaan verikokeen.

Ми їдемо в лікарню здати аналіз крові.

[My jidemo v likarnju zdaty analiz krovi.]

Kiinniottotilanne

**Suoritamme sinulle turvallisuustarkastuksen,
nostaisitko kätesi sivuille.**

Зараз ми проведемо перевірку безпеки, підніміть руки
в сторони.

[Zaraz my provedemo perevirku bezpeky, pidnimitj ruky v
storony.]

Onko taskuissasi jotain terävää?	Чи є у вас в кишнях, щось гостре?	Tšy je u vas v kyšenjah', štšosj hostre?
Rauhoitu!	Заспокойтесь!	Zaspokoitesj!
Älä liiku!	Не рухайтесь!	Ne ruh'aitesj!
Mene maahan!	Приляжте!	Pryljažte!